

6. 11. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Postih rasismu v trestním a přestupkovém zákoně

Rasismus a jiné diskriminační projevy jsou velmi nebezpečným společenským jevem. Je proto logické, že jeho vážnější projevy jsou postihovány zákonem o přestupcích a ty nejzávažnější i trestním zákonem. V zákoně č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon jsou to především skutkové podstaty trestných činů § 260 až 261a nazvané Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka.

Rasismus a jiné diskriminační projevy jsou velmi nebezpečným společenským jevem. Je proto logické, že jeho vážnější projevy jsou postihovány zákonem o přestupcích a ty nejzávažnější i trestním zákonem. V zákoně č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon jsou to především skutkové podstaty trestných činů § 260 až 261a nazvané Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. Zákon č. [200/1990](#) Sb., o přestupcích obsahuje dvě relativně nové skutkové podstaty přestupků podle § 49 odst. 1 písm d) a e), které směřují proti protiprávnímu jednání, které spočívá v rasově motivovaném útoku nebo v projevu diskriminace menšin.

Trestný čin podle § 260 postihuje toho, kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob a poskytuje tím ochranu základním lidským právům a svobodám, a to především rovnoprávnosti všech lidí bez rozdílu rasy, národnosti, náboženství, původu a sociální příslušnosti.

Dikce tohoto ustanovení zakazuje podporu a propagaci výše uvedených hnutí. Podpora může spočívat jak ve finančních darech, materiální pomoci a v poskytnutí zázemí pro fungování takového hnutí, ale také v podpoře psychické, morální apod. Propagace může mít nejrůznější formy, a to jak veřejné, tak skryté. Velmi často se lze setkat s vydáváním rasisticky zaměřených časopisů, s existencí hudebních skupin, které interpretují písně s rasistickými texty apod. Ke spáchání tohoto trestného činu je vyžadováno úmyslné zavinění. Přísněji je postihován ten pachatel, který tento čin spáchá tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem, nebo jako člen organizované skupiny, nebo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Trestný čin podle § 261 trestního zákona postihuje toho, kdo veřejně projevuje sympatie k výše vymezenému hnutí. Tento úmyslný trestný čin se uplatní proti jednání, kterým pachatel úmyslně a veřejně vyjadřuje svůj kladný vztah ke hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka.

Za spáchání trestného činu bude postižen i ten, kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti. Tato poněkud kontroverzní skutková podstata byla do zákona včleněna na základě inspirace v podobných zahraničních úpravách. Zatímco nacistické genocidium a zločiny proti lidskosti, respektive jejich existence diskuse nevyvolávají, jinak je to v případě otázky existence komunistického genocidia a zločinů proti lidskosti.

Zákon o přestupcích ve svém ustanovení § 49 odst. 1 písm d) a e) upravuje přestupky, které směřují proti méně závažným rasistickým a diskriminačním projevům. Podle tohoto ustanovení se přestupku

dopustí ten, kdo omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin a dále ten, kdo působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav nebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)